

Licht brengen op plekken waar niets is

Lichtontwerp van Bastiaan Schoof

In het leven van socioloog **Bastiaan Schoof** (55) draait alles om licht. Hij geeft les over theaterbelichting, is artistiek directeur van een lichtfestival rond het Utrechtse Centraal Station en tovert duistere tunnels om tot vrolijke plekken. ‘Licht brengen op plekken waar niets is, dat is het leukste.’

Het begon begin jaren negentig in het Universiteitstheater – inmiddels ter ziele, maar destijds gevestigd in het Harmoniegebouw. Bastiaan Schoof studeerde nog niet aan de universiteit, hij was bezig zijn HEAO-opleiding af te maken, maar een vriendin vroeg hem of hij wat klusjes kon doen. Aan het eind van de dag stelde de chef techniek, Frans van Rijn, voor dat hij wat vaker zou helpen, bijvoorbeeld met de belichting. En een week later was de opening van het Universiteitstheater waar alle hulp welkom was. Schoof bleef er jaren vrijwilliger. ‘We werkten hard, maar er kon een heleboel. Er waren weinig regels en we hadden ook veel lol.’

Op tournee

Het licht liet hem niet meer los. Na de HEAO rondde hij in 1997 een opleiding sociologie af, maar bleef naast zijn studie als belichter en theatertechnicus werken. Behalve in het Universiteitstheater ook op tournee met theatergezelschappen als Theater Te Water en het Noord Nederlands Toneel. ‘Dan zat ik soms met een studieboek in de vrachtwagen. Niet ideaal.’ Later, eenmaal naar de hoofdstad vertrokken – ‘Ja, ik ben zo iemand geworden. Alles wat Groningers over Amsterdammers zeggen is waar. Maar ik wilde dóór, wat licht betreft gebeurde het allemaal in Amsterdam’ – ging hij lesgeven in lichtontwerp. Destijds op het grafisch lyceum, maar inmiddels is hij docent theaterbelichting en lichtontwerp aan de Academie voor Theater en Dans. ‘Twintig jaar geleden was er nog amper onderwijs in licht. Ik vond het belangrijk om daaraan bij te dragen. Een vak is pas een vak als je er les in kunt krijgen.’

Ai Weiwei

Ondertussen raakte hij steeds meer geïnteresseerd in lichtkunst. In 2012 werd hij conceptueel en technisch adviseur bij het Amsterdam

Light Festival. Hij begeleidde kunstenaars bij het realiseren van hun werken, die verspreid over Amsterdam werden geplaatst. Een hoogtepunt was de zeven kilometer lange lichtlijn van de Chinese kunstenaar Ai Weiwei, gemaakt van *fiber optics*. ‘Hij mocht zijn land niet meer in en wilde met dat kunstwerk laten zien dat grenzen soms denkbeeldig zijn.’ Inmiddels heeft bijna iedere stad zo’n festival. Schoof is oprichter van I Light U, een lichtkunstexpositie op en rond het Utrechtse Centraal Station, en geeft in binnen- en buitenland advies aan lichtfestivals. ‘Deel van de charme is dat het tijdelijk is. Dat je een paar weken lang elke ochtend op weg naar je werk langs een lichtkunstwerk loopt – en dat het dan ineens weg is. Dan mis je het.’ Hoe gekker de locatie, hoe beter. ‘Het is het leukst om ergens iets te brengen waar nog niks was.’

Happy tunnel

Vandaar dat hij op het idee kwam om de meest non-descripte plekken in de stad te verlichten: tunnels. ‘Dat zijn de stiefkinderen van de openbare ruimte. Het is er donker, *unheimisch*. Je wilt er zo snel mogelijk weer uit zijn.’ Met Happy Tunnel probeert hij dat als lichtkunstenaar te veranderen. In Amsterdam Noord vulde hij een tunnel met bloemen van licht, elders in de stad bewegen strepen van licht met de voetganger of fietser mee.

Lesgeven in binnen- en buitenland, adviseren, zelfkunst maken: Schoofs licht-cv breidt zich alleen maar uit. Zijn tijd in het Universiteitstheater is dertig jaar geleden, maar hij denkt er nog vaak aan terug. ‘Zoals we toen aan voorstellingen werkten, zo probeer ik mijn werk nog steeds te benaderen. De vrijheid en het plezier die we toen hadden, dat moet je vasthouden in je werk. Ik wil gewoon leuke dingen doen.’

 DORIEN VRIELING